

Εγχειρίδιο Σχολικής Βιβλιοθήκης

*Οι υπεύθυνοι μαθητές μιας σχολικής
βιβλιοθήκης*

Παναγιώτης Ντιντής

*πρώην υπεύθυνος Δανεισμού & Στατιστικών
Βιβλιοθήκης Μουσικού Σχολείου Τρικάλων*

Υπεύθυνος Δανεισμού : Ο ρόλος του υπεύθυνου δανεισμού είναι ένας από τους πιο βασικούς ρόλους για τη σωστή λειτουργία και οργάνωση μιας Σχολικής Βιβλιοθήκης.

Ο ρόλος του γενικότερα είναι να καταχωρεί τους δανεισμούς στα αντίστοιχα βιβλία δανεισμού των τάξεων. (στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας υπάρχουν τα βιβλία δανεισμού για τις τάξεις: Α,Β,Γ γυμνασίου και λυκείου γενικότερα. Επίσης υπάρχει και ένα βιβλίο για τους δανεισμούς CD-DVD).

Υπεύθυνος Στατιστικών : Ο ρόλος του υπεύθυνου στατιστικών είναι να καταγράφει σε Η/Υ ή δια χείρας τους δανεισμούς που έχουν σημειωθεί κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Επίσης η καταγραφή γίνεται και ονομαστικά για κάθε μαθητή (στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας η καταγραφή γίνεται σε Η/Υ με το λογισμικό Windows 2000).

Υπεύθυνος Η/Υ : Ο ρόλος του υπεύθυνου Η/Υ είναι να παρακολουθεί τη γενική χρήση του υπολογιστή και να είναι σε θέση να πραγματοποιεί τις επιθυμίες ενός μαθητή σε σχέση πάντα με μία εργασία π.χ. να του εκτυπώσει την εργασία του ή να τον βοηθήσει να ψάξει κάτι στο internet (στη σχολική μας βιβλιοθήκη είναι ο Η/Υ με λογισμικό Windows 2007).

Υπεύθυνος Ταξινόμησης Βιβλίων : Ο ρόλος του υπεύθυνου ταξινόμησης βιβλίων είναι ένας εξίσου σημαντικός για μια βιβλιοθήκη διότι ο υπεύθυνος ταξινόμησης πρέπει να ταξινομεί με αλφαβητική σειρά του επιθέτου του συγγραφέα ή ποιητή & ανάλογα με το είδος του βιβλίου (στο σχολείο μας η ταξινόμηση γίνεται με βάση το επίθετο και το είδος π.χ. ξένη λογοτεχνία, ιστορικά κ.τ.λ.).

Υπεύθυνος Φροντίδας Αναγνωστηρίου : Ο ρόλος ενός υπεύθυνου φροντίδας αναγνωστηρίου είναι να «κρατάει» τη βιβλιοθήκη σε τάξη, δηλαδή να επεμβαίνει όταν υπάρχει οχλαγωγία στην αίθουσα του αναγνωστηρίου, γενικά να επιβάλει την τάξη. Εάν ένας μαθητής δημιουργεί φασαρία και ενοχλεί κάποιους άλλους είναι υποχρεωμένος να του κάνει μία φορά παρατήρηση. Εάν συνεχίσει τη φασαρία είναι πάλι υποχρεωμένος να τον θέσει εκτός αίθουσας. Επειδή στις σχολικές βιβλιοθήκες υπάρχει σχεδόν πάντα αυτό το φαινόμενο ο υπεύθυνος φροντίδας πρέπει να τηρεί οπωσδήποτε τα παραπάνω κριτήρια. Επίσης ένας υπεύθυνος φροντίδας αναγνωστηρίου πρέπει να συγυρίζει την αίθουσα μετά το χτύπημα του κουδουνιού για να εισέλθουν οι μαθητές στις τάξεις τους (π.χ. να τακτοποιεί τις καρέκλες).

Υπεύθυνοι Δημιουργικών Δραστηριοτήτων : Στον τομέα δημιουργικών δραστηριοτήτων εντάσσονται από 2 μέχρι 5 το πολύ μαθητές. Αυτοί οι μαθητές πρέπει να έχουν όρεξη και

μεράκι διότι πρέπει να δημιουργούν διάφορα καλαίσθητα αντικείμενα έτσι ώστε να κάνουν την αίθουσα του αναγνωστηρίου πιο άνετη και φιλική (π.χ. δημιουργία διάφορων χειροτεχνιών, να φέρουν διάφορα είδη στολισμού όπως λουλούδια).

Οι υπεύθυνοι μιας βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι σοβαρά και ώριμα άτομα έτσι ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις διάφορες ανάγκες της βιβλιοθήκης και προπάντων να έχουν θεωρητικές γνώσεις. Εάν κάποιος μαθητής θέλει να είναι υπεύθυνος θα πρέπει να γνωρίζει τα αντίστοιχα κριτήρια κάθε κλάδου (π.χ. ο υπεύθυνος στατιστικών θα πρέπει να γνωρίζει τη λειτουργία ενός υπολογιστή και να ξέρει να δημιουργεί ένα αρχείο EXCEL).

Για να είναι σε θέση να λειτουργεί μια σχολική βιβλιοθήκη πρέπει να υπάρχουν και κάποιοι καθηγητές όπου θα καθοδηγούν τους υπεύθυνους μαθητές, και θα χειρίζονται τις εξωτερικές υποθέσεις της βιβλιοθήκης. Έτσι θα υπάρχει ένας υπεύθυνος βιβλιοθήκης-αναγνωστηρίου και 2 μέχρι 4 συνεργαζόμενοι καθηγητές. Υπάρχει ο υπεύθυνος μηχανοργάνωσης και ο υπεύθυνος οργάνωσης-μουσικής βιβλιοθήκης. Σε κάθε κλάδο μπορούν να προστεθούν και άλλοι καθηγητές.

Ο κάθε υπεύθυνος μαθητής θα πρέπει πάντα να είναι σε επαφή με τον υπεύθυνο καθηγητή της βιβλιοθήκης έτσι ώστε να τον ενημερώνει για τυχόν θέματα του τομέα του.

Παράδειγμα υπεύθυνων καθηγητών-μαθητών σχολικού έτους 2010-2011

ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ-ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΥ: Αθανάσιος Τσουκνίδας, φιλόλογος

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: Αναγνωστήριο: Μαρία Τσαρουχά, μουσικός

Μηχανοργάνωση: Χρήστος Κωστάκης, φυσικός

Πελαγία Χαραλαμπάκη, μουσικός

Οργάνωση Δισκοθήκης-Μουσικής Βιβλιοθήκης: Μαρία Τσαρουχά, μουσικός

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ: Υπεύθυνος Δανεισμού: Παναγιώτης Ντιντής

Υπεύθυνος Η/Υ(καταχωρήσεις-internet-εκτυπώσεις): Απόστολος Μπεχλιβάνος

Φροντίδα Αναγνωστηρίου: Ραφαέλα Παζαρά, Φωτεινή Αανοπούλου, Κωνσταντίνα Αποστόλου

Δημιουργικές Δραστηριότητες: Θανάσης Μπαμπάνης, Ραφαέλα Παζαρά, Αστερία Μουστάκα, Θάλεια Νταφέκη

Κάποια πράγματα που πρέπει να γνωρίζει κάθε υπεύθυνος για τη βιβλιοθήκη του σχολείου μας.

- ✓ Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων στεγάζεται στον ισόγειο χώρο του σχολείου, σε μία άνετη και φωτεινή αίθουσα των 80 τ.μ., η οποία, εξοπλισμένη με όλα τα απαραίτητα, λειτουργεί και ως ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ.

ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ πρωτίστως στους μαθητές του σχολείου, αλλά και στους διδάσκοντες, και σε κάθε ενδιαφερόμενο που θα αναζητούσε ίσως κάποια ειδική πληροφορία κυρίως στο χώρο της μουσικής. Λειτουργεί σε καθημερινή βάση, με πρόγραμμα που ανακοινώνεται στην αρχή κάθε σχολικού έτους. Δανειστική είναι μόνο για τους μαθητές και τους καθηγητές του σχολείου.

ΤΟ ΥΛΙΚΟ της περιλαμβάνει: **2.000 περίπου τόμους** επιλεγμένων βιβλίων, ταξινομημένων με το διεθνές σύστημα **Dewey** (προσαρμοσμένο στην ελληνική πραγματικότητα και στην απλότητα που πρέπει να χαρακτηρίζει μια βιβλιοθήκη σχολείου). Εκπροσωπούνται όλες οι θεματικές κατηγορίες, τα περισσότερα ωστόσο βιβλία της ανήκουν στο χώρο της Λογοτεχνίας, της Ιστορίας και φυσικά της Μουσικής.

- **Δισκοθήκη** από CD, CD-ROM, DVD και Videos, με έμφαση στα CD μουσικής.
- **Διαφάνειες** (slides), με θέματα Ιστορίας, Τέχνης και Επιστήμης.
- **Διδακτική Συλλογή:** μικροτεχνουργήματα", σε πηλό και χρώμα, μαθητών και καθηγητών του σχολείου (κυρίως αντίγραφα αρχαίων αντικειμένων ή έργων τέχνης), ως μία "γέφυρα επικοινωνίας" με το πολιτισμικό μας παρελθόν.

- ✓ Ο ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ της ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ περιλαμβάνει δύο συστήματα Η/Υ (με δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο), scanner, προβολέα διαφανειών, φωτορεαλιστικό εκτυπωτή και σύνδεση με το κεντρικό φωτοτυπικό μηχάνημα του σχολείου.

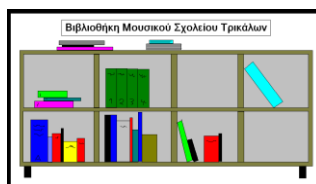
Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ της ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας και αποτελεί παράδειγμα εθελοντισμού: Δημιουργήθηκε το 2003 από μαθητές της Γ' Γυμνασίου (με πρωτοβουλία του φιλόλογου *Θανάση Τσουκνίδα*, επί διευθύνσεως *Παναγιώτη Καλαμπάκα*), εμπλουτίστηκε με βιβλία που προσέφεραν σ' αυτή ο Σύλλογος Γονέων του Μουσικού Σχολείου (με πρωτοβουλία του καθηγητή *Κώστα Κουτή*, ως γραμματέα του), βιβλιοπωλεία της πόλης, διάφοροι φορείς (Τράπεζες, Υπουργεία, Ευγενίδειο Ίδρυμα, Κέντρο Πολιτισμού Κλιάφα, κ.ά.), καθηγητές και κυρίως μαθητές του σχολείου. Προσφορά μαθητών και καθηγητών του σχολείου αποτελεί και ολόκληρος ο υλικοτεχνικός της εξοπλισμός.

ΜΕ τη ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΗ του Μουσικού Σχολείου στο νέο του διδακτήριο (Ιαν. 2008), ενσωματώθηκε στην κεντρική του Βιβλιοθήκη μεγάλο μέρος από τη Βιβλιοθήκη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (την οποία είχε επιμεληθεί επί συναπτά έτη η φιλόλογος *Αμαλία Ηλιάδη*). Σήμερα, με την άψογη συνεργασία Διεύθυνσης του σχολείου (διευθυντής: *Βασίλειος Παπακώστας*, υποδιευθυντές: *Θεοφάνης Καρούτης* και *Βασιλική Λύτρα*), του Συλλόγου Καθηγητών και των μαθητών του, η Βιβλιοθήκη συνεχίζει να εμπλουτίζεται σε υλικό και να βελτιώνει την οργάνωση και τη λειτουργία της.

Εθνική Βιβλιοθήκη, Αθήνα

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ

Μουσικό Σχολείο Τρικάλων
Γυμνάσιο-Λύκειο
Σχολική Δανειστική Βιβλιοθήκη
Υ.Κ. Αθανάσιος Τσουκνίδας, ιστορικός-φιλόλογος